

Білоцерківський національний аграрний університет
Біолого-технологічний факультет
Кафедра нормальної і патологічної фізіології тварин

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЗІОЛОГІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН» Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство Спеціальність: 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва Освітньо-професійна програма: «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми:	обов'язковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 кредити / 120 годин
Семестр	2
Форма контролю	Іспит
Мова викладання	українська
Профайл викладача 	Стовбецька Людмила Степанівна Посада: доцент кафедри нормальної та патологічної фізіології тварин Науковий ступінь: кандидат ветеринарних наук Робоче місце: навчальний корпус № 9 (вулиця Героїв Чорнобиля, 3а), каб. 203 (кафедра нормальної та патологічної фізіології тварин) E-mail: liudmyla.stovbetska@btsau.edu.ua orcid.org/0000-0002-6672-5560 Зв'язок з викладачем: +380996101350 (моб., Viber та Telegram)
Опис дисципліни	Навчальна дисципліна «Фізіологія сільськогосподарських тварин» є практичною і забезпечує набуття студентом знань, умінь і навичок щодо процесів життєдіяльності в здоровому організмі, їх механізми, вивчення особливостей функцій організму при взаємодії з зовнішнім середовищем і технології утримання тварин. Знаючи фізіологічні закономірності організму, можна на науковій основі значно підвищити продуктивність тварин.
Передумови для вивчення дисципліни	Дисципліна «Фізіологія сільськогосподарських тварин» базується на знаннях таких дисциплін: «Морфологія с.-г. тварин», «Хімія», вивчених у першому семестрі, і «Біологія», вивченому у школі.
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Фізіологія сільськогосподарських тварин» є сформувати у майбутніх фахівців компетентності з питань вивчення процесів життєдіяльності в здоровому організмі, їх механізми, особливості функцій організму при взаємодії із зовнішнім середовищем і залежно від технології утримання тварин.

Формат дисципліни	<p>Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань тощо.</p> <p>Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з виконанням ситуаційних та розрахункових завдань – індивідуальних та в групах; практичних досліджень; конференцій, наукового гуртка.</p> <p>Дисципліна викладається в очному форматі, із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (дистанційна форма навчання) можуть використані платформи Moodle, ZOOM, Google платформа. Формат проведення дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.</p>
Очікувані результати навчання	<p>Результатом навчання з дисципліни є набуття студентами таких знань і умінь:</p> <ul style="list-style-type: none"> - забезпечувати якість виконуваних робіт (знати особливості будови і функціонування тканин, органів та систем у різних видів тварин і птиці; оцінювати перебіг фізіологічних процесів та механізмів їх регуляції у різних органах і системах органів клінічно здорових тварин; аналізувати і порівнювати одержані результати лабораторних і функціональних досліджень із межами фізіологічної норми, які є притаманні для різних видів тварин.); - здійснювати пошук, оброблення та узагальнення інформації із застосуванням сучасних інформаційних технологій (володіти методами дослідження морфо-функціональних показників крові (кількість еритроцитів, лейкоцитів, тромбоцитів, лейкограма, ШОЕ, колірний показник, вміст гемоглобіну білку в плазмі крові, рН крові), визначення частоти пульсу, дихання, температури тіла, складу сечі, молока, молозива, шлункового соку і жовчі, визначення моторної діяльності травного тракту).
Структура курсу	<p style="text-align: center;"><i>Змістовий модуль 1. Фізіологія системи крові</i></p> <p>Тема 1.1. Вступ. Поняття про систему крові. Тема 1.2. Формені елементи крові.</p> <p style="text-align: center;"><i>Змістовий модуль 2. Фізіологія серцево-судинної системи</i></p> <p>Тема 2.1. Фізіологія серцево-судинної системи. Тема 2.2. Функціональна характеристика кровоносних судин.</p> <p style="text-align: center;"><i>Змістовий модуль 3. Фізіологія збудливих тканин та центральної нервової системи</i></p> <p>Тема 3.1. Загальна характеристика тканин. Класифікація подразників. Тема 3.2. Основні властивості м'язів.</p> <p style="text-align: center;"><i>Змістовий модуль 4. Фізіологія вищої нервової діяльності та аналізаторів</i></p> <p>Тема 4.1. Загальні уявлення про вищу і нижчу нервову діяльність. Тема 4.2. Загальні властивості аналізаторів.</p> <p style="text-align: center;"><i>Змістовий модуль 5. Фізіологія системи травлення</i></p> <p>Тема 5.1. Суть процесу травлення. Травлення в однокамерному шлунку.</p>

	<p>Тема 5.2. Процеси травлення в багатокамерному шлунку жуйних тварин.</p> <p><i>Змістовий модуль 6. Фізіологія дихальної та видільної систем</i></p> <p>Тема 6.1. Суть процесу дихання та його механізм.</p> <p>Тема 6.2. Регуляція дихання.</p> <p>Тема 6.3. Фізіологія процесів виділення і його значення для організму. Фізіологія нирок та шкіри.</p> <p><i>Змістовий модуль 7. Фізіологія розмноження і лактації</i></p> <p>Тема 7.1. Статева і фізіологічна зрілість самок і самців. Фізіологія їх органів розмноження.</p> <p>Тема 7.2. Вагітність, її тривалість у різних видів тварин.</p> <p>Тема 7.3. Поняття про лактацію, як функцію цілісного організму.</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань.</p> <p>У разі дистанційного і змішаного навчання використовуються навчальна платформа Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи ZOOM, Microsoft Team, Google Meet, електронна пошта, мобільні додатки Viber, Telegram</p> <p>Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з виконанням ситуаційних та розрахункових завдань – індивідуальних та в групах; практичних досліджень; конференцій; ділових та рольових ігор.</p> <p>Поточний контроль з предмету «Фізіологія с.-г. тварин» включає тематичне оцінювання, поточного та модульного контролю. Тематичне оцінювання аудиторної, самостійної роботи та індивідуальних завдань студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні відповіді з предмету. Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.</p> <p>Модульний контроль проводиться у формі письмової відповіді або комп'ютерного тестування. Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи.</p> <p>Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі іспиту за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання ІНДЗ та модульного контролю) і не передбачає обов'язкової присутності студентів.</p>
<p>Політика</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в онлайн режимі.</p>

	<p>Політика щодо дедлайнів і перекладання: студенти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p> <p>Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Фізіологія сільськогосподарських тварин: підручник; видання друге, доопрацьоване / А. Й. Мазуркевич та ін. Київ: НУБіП України, 2014. 456 с. 2. Фізіологія тварин: підручник / А. Й. Мазуркевич та ін. Вінниця: Нова книга, 2008. 424 с. 3. Навчальний посібник для практичних робіт з фізіології тварин для студентів факультету ветеринарної медицини / М. П. Ніщененко та ін. Біла Церква. 2021. 135 с. 4. Фізіологія сільськогосподарських тварин: практикум / А. Й. Мазуркевич та ін. Київ: Агропромвидав України, 2003. 320 с. 5. Науменко В. В., Дячинський А. С., Демченко В. Ю., Дерев'янку І.Д. Фізіологія сільськогосподарських тварин. Київ: Вид-во «Сільгоспосвіта», 1994. 508 с. 6. Фізіологія сільськогосподарських тварин: практикум / В. В. Науменко та ін. Київ: Либідь, 1993. 224 с. 7. Reece W. O., Erickson H. H., Goff J. P., Uemura E.E.. Dukes' physiology of domestic animals. 13th ed. Ames, IA: Wiley Blackwell, 2015. 8. Klein B. G. Cunningham's textbook of veterinary physiology. 5th ed. St. Louis, MO: Elsevier Saunders, 2013.